

KOWONAVIRIS



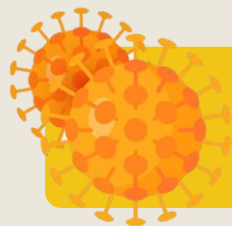


KISA NOU PRAL APRANN

- KISA LI YE
- KI JAN LI PWOPAJE
- KI JAN LI DEKLARE
- DYAGNOSTIK | TRETMAN oswa VAKSEN | Swen sipòtif
- COVID-19 LA SE YON EPIDEMI
- PREVANSYON
- SI OU GEN PLIS RISK POU OU MALAD'
- **Pran prekosyon ki nesesè**
- SI OU DEVLOPE SIY COVID-19
- SIY DANJE POU ALE LOPITAL
- PANIK LA PA NESESÈ



KISA LI YE



yon viris tankou viris lagrip la



Li komanse enfekte moun an desanm 2019 nan peyi Lachin

Li atrapan anpil



Li transmèt de moun a moun

Li transmèt lè on moun ki déjâ malad etènye oswa touse a yon distans pi piti pase 3 pa de lòt moun



Li transmèt tou si ou touche on objè/mèb kontamine epi mete men w nan je, nen w oswa bouch ou

▶ Kijan li pwopaje

- On moun ki ap pale, touse oswa etènye, voye ti gout krache ki enfekte. Krache sa a tonbe sou sa ki tou pre l (biwo, tab, telefòn...)
- Si on moun ki pa malad vin manyen sifas sa yo epi li manyen bouch li, nen l oswa je l apre sa, li kapab enfekte tèt li
- Si on moun kanpe a mwens pase 3 pa moun ki malad la, li kapab respire ti gout krache yo epi pran maladi a tou



Kijan li deklare

- Maladi a kapab deklare jiska 14 jou
 - *Gen moun ki enfekte san yo pa gen okenn siy*

SIY

- *Grip avèk gwo lafyèv, mal gòj, touse, souf kout epi tèt fè mal*

Ka maladi grav yo,

- *yo jwen yo sèlman nan kèk moun ki pi fèb tankou:*
 - *moun ki gen plis pase 65 lane,*
 - *moun ki fimen*
 - *moun ki deja malad, ki dyabetik, ki gen pwoblèm kè oswa poumon*
- *li atake poumon avèk lòt ògan tankou ren epi aparèy respiratwa*



- **DIAGNOSTIK**

Egzamen spesyal Li fèt a pati on fwoti yo pran nan gòj ou avèk yon kotontij

- **TRETMAN** oswa **VAKSEN**

Pa egziste

- **Swen sipòtif (80% nan moun ki enfekte yo geri san yo pa devlope fòm grav la)**

Medikaman pou lafyèv avèk doulè (paracetamol oswa acetaminophen)

Medikaman pou tous

Anpil likid avèk repo



Corona Virus Monitoring : sit ki bay enfomasyon sou done yo
<https://infographics.channelnewsasia.com/wuhan/gmap.html>

COVID-19 LA SE YON PANDEMI

Global Map

As of 12:00 p.m. ET March 14, 2020



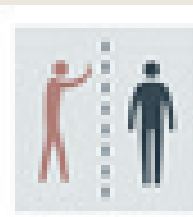
NOVEL CORONAVIRUS MAP

170,534 moun ki touche
6,652 Moun ki mouri
(3.90%)

67,003 moun ki rekipere
* (43.12%)

Last updated 10:14am
Mar 16, 2020





PREVANSYON

- Lave men w avèk dlo ak savon oswa avèk on likid a baz alkòl
- Bouche bouch ak nen w lè wap touse oswa etènye
- Evite KONTAK avèk moun ki malad
- Asire w vyann avèk ze byen kuit lè wap fè manje
- Netwaye tout objè/mèb nou touche souvan tanzantan
- Izole moun ki gripe yo
- Evite vwayaje nan zòn ki kontamine yo e si ou ladan yo, evite kote ki gen twòp foul
- Mask yo pa rekomande, sèlman pou swayan ak malad



SI OU GEN PLIS RISK POU OU MALAD

■ Asire w ou gen tou sa ou bezwen lakay ou:

- *Medikaman ou pran regilyèman si ou malad*
- *Medikaman pou trete lafyèv avèk mal tèt/mal gòj*
- *Mouchwa an papye (napkin)*
- *Ase bagay pou si ou bezwen rete kèk jou lakay ou san ou pa soti*



■ *Pran prekosyon ki nesesè*



- Lave men w souvan
- Lave men w pandan 20 sekond ak savon antibakteryen e dlo lè ou soti nan on kote piblik, lè ou touse, etènye oubyen mouche
- Si ou pa jwenn savon antibakteryen itilize hand sanitizer
- Evite manyen bagay plizyè moun manyen nan kote ki piblik tankou manch pòt, ray eskalye avèk men lòt moun, lajan
- Lave men w apre ou manyen on bagay nan lye piblik yo tankou mache, biwo oswa jim
- Evite touche je w, nen w, bouch ou
- Netwaye epi dezenfekte kay ou tanzantan, sitou sifas moun manyen anpil yo tankou manch pòt, switch limyè, tab, biwo, telefòn, wobinèt
- Evite rete nan espas kote lè a pa sikile





- Si kowonaviris la rive nan zòn ou:
eseye rete lakay ou le plis ou kapab



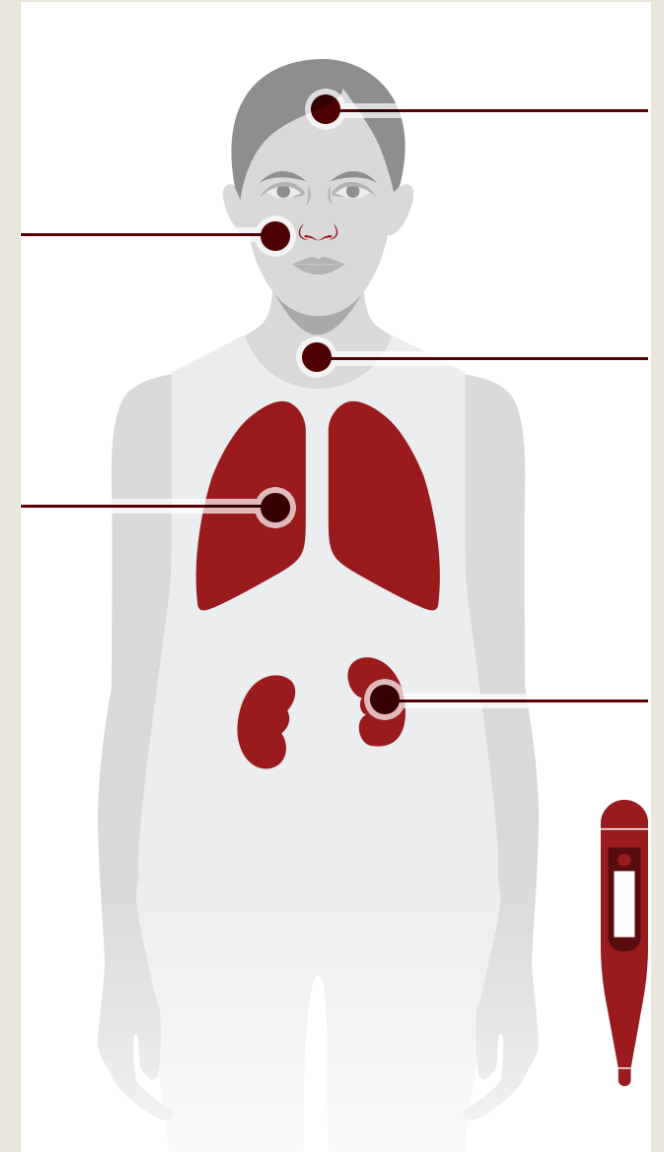
SI OU DEVLOPE SIY COVID-19

- Rete lakay ou, evite soti oswa pran transpò piblik
- Rele doktè w
- Rele sèvis ijans MSPP: 4343-3333 / 4444-3333
- Detèmine a lavans kilès ki ap ede w pou ravitayman
- Izole tèt ou de lòt moun oswa animal nan kay la
- Swiv siy avèk sentom ou: doulè, tanperati...
- Si ou viv avèk lòt moun itilize on mask
- Pa pataje bagay pèsonèl avèk lòt
- Lave byen tout istansil ou itilize



SIY DANJE POU ALE LOPITAL

- Difikilte pou respire
- Doule nan pwatrin ki pa kanpe
- Konfizyon
- Bouch ou ak vizaj ou ap vin ble



PANIK LA PA NESESÈ

- Nan dat 15 mas 2020, gen 343 moun ki mouri de konsekans enfeksyon pa kowonaviris
- Nan menm tan sa a genyen:
 - 26,283 moun ki mouri kansè
 - 24,641 moun ki mouri maladi kè
 - 8,640 timoun ki mouri de konsekans malnitrisyon
 - 4,300 moun ki mouri pou kòz dyabèt
 - 3,024 moun ki touye tèt yo
 - 2,740 moun ki mouri paske on moustik te pike yo
 - 1,300 moun lòt moun asasinen



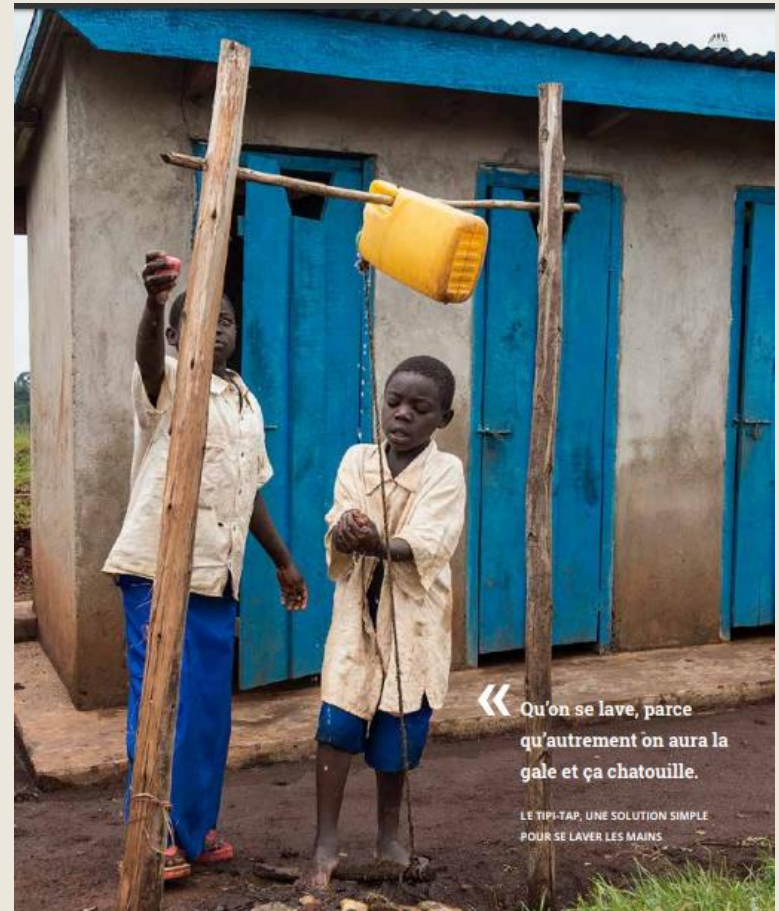
DISKRIMINASYON AVEK AGRESYON PA CHANJE ANYEN!

■ Pa bliye,

si ou suiv mezi prevansyon yo,
pwobabilite pou ou enfekte a ba anpil



LAVE MEN NOU



« Qu'on se lave, parce
qu'autrement on aura la
gale et ça chatouille.

LE TIP-TAP, UNE SOLUTION SIMPLE
POUR SE LAVER LES MAINS





PRATIKE IJYEN RESPIRATWA

- EVITE RETE A MWEN PASE 3 PA DE MOUN KI
GEN SIY KOWONA YO

MESI

